

© Мухаддес Китапты аударыу Институты, 2004

Тимофейге жазылған екинши хат

Китап ҳаққында мағлыұмат

Бул хатты елши Павел Ефес қаласында Қудайға хызмет етип атырған Тимофейге жазған. Бул хат Павелдиң соңғы хатларының бири. Павел бул хатты жазған ўақытта Ийсаның Хош Хабары ушын қамақта болған еди. Ол өз хызметиниң жуўмақланып, өмириниң ақырына жеткенин билгенликтен, исенимдеги сүйикли улы болған Тимофейге соңғы ақыл-нәсиятларын бериў ушын, бул хатты жазған еди.

Павел хатында өз өмирин Тимофейге үлги кылып көрсетеди хәм Қудайдың Хош Хабарын қорқпастан жәриялап, Ийса Масихтың жақсы әскери болыўды нәсият етеди. Буларды орынлаў ушын, Қудайдың сөзин жақсы түсиниўди, оны басқаларға дурыс үйретиўди хәм қандай жағдай болса да, оны жәриялай бериўди қатаң буйырады.

Бизлер бул хат арқалы Қудайдың жақсы хызметшиси қандай қәсийетлерге ийе болыў кереклигин билип аламыз.

Биринши бап

Сәлемнама

¹ Масих* Ийсадағы үде етилген өмир хаққында жәриялау ушын, Қудайдың қәлеуі менен Масих Ийсаның елшиси болған мен, Павелден, ² сүйикли улым Тимофейге сәлем! Қудай Әкемиз хәм Ийемиз Масих Ийса саған мийрим, рехим хәм тынышлық берсин!

Хош Хабарға садық больуға үндеу

³ Мен ата-бабаларым сыяклы пәк хұждан менен хызмет ететуғын Қудайға күни-түни дуға еткенімде сени үзликсиз еске алып, шүкирлик билдиремен. ⁴ Сениң көз жасларың ядымда. Және дийдарласып, қуғанышқа бөлениуім ушын, сени көриүди аңсап атырман. ⁵ Сениң хақыйкый исенимиң де ядымда. Бурын мама кемпириң Лоидада хәм анаң Евникада болған усы исенимнің хәзир сенде бар екенине толық исенемен. ⁶ Сонлықтан колларымды үстине қойып дуға етиуім арқалы Қудайдың саған берген сыйын бар инта менен қоллана бериү** кереклигин есине түсирип атырман. ⁷ Өйткени Қудай бизлерге қорқақлық руұхын емес, ал күш, сүйиспеншилик хәм салдамлылық руұхын берди.

⁸ Солай етип, Ийемиз хаққында гүғалық бериүден хәм Ол себепли туткын болған меннен арланба. Керисинше, Қудайдың берген күши менен Хош Хабар ушын мениң менен бирге қыйыншылық көр. ⁹ Қудай бизлерди ислеген ислеримиз себепли емес, ал Өз мақсети хәм мийрими менен қутқарып, мухаддес болып жасауға шақырды. Бул мийримди Ол бизлерге дүнья жаратылмастан бурын Масих Ийса арқалы берген еди. ¹⁰ Ал енди болса, бул мийримди Қутқарушымыз Масих Ийсаның дүньяға келиуі менен ашық көрсетти. Масих Ийса өлимнің күшин жоқ қылып, Хош Хабар арқалы жоғалмайтуғын мәңгилик өмирди аян қылды. ¹¹ Мен Қудай тәрәпинен усы Хош Хабар ушын хабаршы, елши хәм муғаллим болып тайынландым. ¹² Сонлықтан бул себепли азап шегип атырман. Бирақ та, мен арланбайман. Себеби Кимге исенгенімди билемен хәм Оның маған тапсырғанын*** Өзи сол күнге дейин сақлай алатуғынына да

* 1:1 *Масих* – еврей тилинде «Басына май қуйылған адам» дегенди аңлатады. Қудай үде еткен Қутқарушы.

** 1:6 Сөзбе-сөз: Қудайдың саған берген сыйын жалынлата бериу.

*** 1:12 Ямаса: Мениң Оған тапсырғанымды.

исенемен. ¹³ Меннен өзин еситкен дурыс тәлийматты өрнек кылып, Масих Ийсаға деген исеним хәм сүйиспеншилик пенен жаса. ¹⁴ Саған тапсырылған ийгиликли тәлийматты ишимизде жасайтуғын Мухаддес Руұх* жәрдемінде сақла.

¹⁵ Азия үлкесіндегилердин** хәммесинин, солар арасында Фигел хәм Ермогенниң мени таслап кеткенин билесен. ¹⁶ Ийемиз Онисифордың үй-ишине Өз рехмин берсин. Өйткени ол көп мәрте маған жубаныш берди хәм тутқынлығымнан арланбады. ¹⁷ Керисинше, Римге келгенде, мени тапқанша, еринбей изледи. ¹⁸ Сол күни*** Ийемиз оған Өз рехмин берсин! Оның Ефесте маған қанша хызмет еткенин сен де жүдә жақсы билесен.

Екинши бап

Ийса Масихтың жақсы әскери

¹ Улым, ал сен Ийса Масих арқалы берилетуғын мийрим менен күшке толып бар. ² Көплеген гүәалар алдында меннен өзин еситкен сөзлерди исенимли адамларға жеткиз. Сонда олар да басқаларға үйрете алады. ³ Масих Ийсаның жақсы әскери болып, мениң менен бирге қыйыншылыққа шыда. ⁴ Хызметдеги әскер өзін әскерликке шақырған әскербасының кеулинен шығыу ушын, турмыс ислери менен байланбайды. ⁵ Жарысқа түскен адам да қағыйда бойынша жарыспаса, жеңис тажын киймейди. ⁶ Аўыр мийнет еткен дийхан зүрәәттен биринши болып үлес алыуы тийис. ⁷ Айтқанларым хаққында жақсылап ойлап көр. Ийемиздің Өзи саған хәммесин түсиндиреди.

⁸ Даўыттың урпағынан шыққан хәм өлимнен қайта тирилген Ийса Масихты ядында сақла! Мен жәриялап атырған Хош Хабар – усы. ⁹ Мен усы Хош Хабар ушын азап шегип, хәтте, жынаятшы сыяқлы тутқын болып байландым. Бирақ, Қудайдың сөзи байлаулы емес. ¹⁰ Сонлықтан мен таңлап алынғанлардың да Масих Ийса арқалы қутқарылуыды мәңгилик салтанат пенен алыуы ушын, хәмме нәрсеге шыдап атырман. ¹¹ Бул сөз исенимли:

«Егер Оның менен бирге өлген болсақ,
Оның менен бирге жасаймыз да.

¹² Егер сабырлылық қылсақ,
Оның менен бирге патшалық етеміз.

* 1:14 *Мухаддес Руұх* – Қудайдың Руұхы.

** 1:15 *Азия үлкеси* – хәзирги Туркия елинің кубла-батыс бөлегінде болған бир үлке.

*** 1:18 *Сол күни* – Ийса Масихтың бул дүньяға қайта келетуғын күни.

- Егер Оннан ұаз кешсек,
Ол да бизден ұаз кешеди.
- 13 Биз садық болып қалмасақ та,
Ол садық болып қалады.
Себеби Ол Өзинен Өзи ұаз кеше алмайды».

Қудайдың жақсы хызметшиси

14 Усыларды исениўшилерге еслетип тур. Сөзлер туўралы тартыспаўды оларға Қудай алдында ескертип қой. Тартыслар тыңлаўшыларды айнытыўдан басқа хеш нәрсеге жарамайды. 15 Хакыйқат сөзлерин дурыс үйрететуғын хәм өз иси ушын уятқа қалмайтуғын, Қудайға унамлы, жақсы хызметши болыўға жан-тәнің менен тырыс. 16 Жарамас хәм бос сөзлерден аўлақ бол. Өйткени бундай сөзлер Қудайдан барған сайын узақластырады 17 хәм жүқпалы жара сыяқлы тарқалады. Усындай сөзлерди айтыўшылар арасында Гименей хәм Филит те бар. 18 Олар хакыйқат жолынан адасты хәм өлимнен қайта тирилиў әлле қашан болды деп, айырым адамлардың исенимин жоқ қылмақта. 19 Бирақ Қудай салған күшли негиз беккем турыпты. Сол негиз *«Ииемиз Өзине тийисли болғанларды биледи»** хәм *«Ииемизге тийислимен, деген** хәр бир адам жаманлықтан аўлақ жүрсин»****, — деген сөзлер менен тастыйықланған.

20 Үлкен бир үйде тек алтын хәм гүмис ыдыслар емес, ал ағаш хәм ылай ыдыслар да бар. Олардың биреўлери сыйлы, ал биреўлери сыйсыз ис ушын қолланылады. 21 Солай етип, егер ким де ким өзін жаманлықлардан тазаласа, онда ол сыйлы, мухаддес қылынған, хожайынына пайдалы хәм хәр бир жақсы иске тайын ыдыс болады.

22 Ал сен жаслықтың жаман хәўеслеринен аўлақ бол. Ииемизге таза кеўил менен сыйынатуғынлар менен бирликте хакыйқатлық, исеним, сүйиспеншилик хәм тынышлыққа умтылып жаса. 23 Ақылсыз хәм мәниссиз тартыслардан қаш. Себеби булардың жәнжел туўдыратуғынын сен билесең. 24 Ииемиздің хызметшиси жәнжелпаз болмаўы керек. Керисинше, ол хәмме менен мүләйим, тәлим бериўте қәбилетли хәм сабырлы болыўы тийис. 25 Және ол өзине қарсы болғанларға әлпайымлылық пенен жол-жорық бериўи лазым. Сонда, мүмкин, Қудай сол адамлардың да тәўбеге келип, хакыйқатлықты билиўи ушын жол ашар. 26 Солай етип, олардың ақылы киреди хәм қәлегенин ислетиў ушын өзлерин тутқын қылған шайтанның дузағынан қутылады.

* 2:19 Санлар 16:5.

** 2:19 Сөзбе-сөз: Ииемиздің атын айтып шақыратуғын.

*** 2:19 Санлар 16:26.

Үшінші бап

Ақырзаман хаққында

¹ Мынаны билип қой: дүняның соңғы күнлерінде аұыр ұақытлар келеди. ² Адамлар өзін жақсы көретуғын, дүняпараз, мақтаншак, менмен, Қудайға тил тийгизетуғын, ата-анасына бойсынбайтуғын, жақсылықты билмейтуғын, қудайсыз, ³ мийримсиз, кекшил, жала-хор, өзін тутып билмейтуғын, жаұыз, жақсылықтың душпаны, ⁴ сатқын, қызба хәм шыррық болады. Олар Қудайдан гөре, кәйип-сапаны көбирек жақсы көреди. ⁵ Өзлерин Қудайдың жолы менен жүрген қылып көрсетеди, бирақ Оның жолының күшин тән алмайды. Бундайлардан аұлақ бол. ⁶ Өйткени олардың гейбиреұлери үйлерге жасырын кирип, гүналарға батқан хәм хәр түрли жаман хәўеслерге берилген сада хаялларды дузаққа түсиреди. ⁷ Бул хаяллар хақыйкатлықты бәркулла үйренип, оны хеш қашан түсинип жете алмайды. ⁸ Янис хәм Ямбрис Муұсаға қарсы шыққандай, бул адамлар да хақыйкатқа қарсы турады. Бундайлар – ақыл-ойлары бузылған хәм хақыйқый исенимге ийе емес адамлар. ⁹ Деген менен, олар узакка бармайды. Себеби Янис хәм Ямбрис сыяқлы, олардың ақылсызлығы хәммеге әшкара болады.

Павелдің соңғы ақыл-нәсиятлары

¹⁰ Ал сен мениң тәлийматымды, өмир тәризимди, мақсетимди, исенимимди, сабырлылығымды, сүйиспеншилигимди хәм турақлылығымды өрнек тутғын. ¹¹ Басымнан кешкен қуұдаланыұларымда хәм Антиохия, Икония, Листра қалаларында шеккен азапларыма шерик болдың. Мен қаншама азаптарға шыдам бердим! Ийемиз мени хәммесинен қутқарды. ¹² Хақыйқатында, Масих Ийсаға тийисли болып, Қудайдың жолы менен жасаұды қәлеұшилердің хәммеси де қуұдаланады. ¹³ Бирақ, жаман хәм жалатай адамлар алдап хәм алданып, еле де бетер жаман болып бара береди.

¹⁴ Ал сен өзін үйренген хәм исенген хақыйкатқа садық қал. Өйткени буны кимлерден үйренгениңди билесең. ¹⁵ Және де, сен Мухаддес Жазыұларды балалығыңнан бери билесең. Бул Жазыұлар саған Масих Ийсаға деген исеним арқалы қутқарылыұ ушын даналық бере алады. ¹⁶ Мухаддес Жазыұлардың хәммеси Қудайдың Мухаддес Руұхының илхамы менен жазылған болып, тәлим бериұ, әшкаралаұ, дүзетиұ хәм хақыйқатлық бойынша тәрбиялаұ ушын пайдалы. ¹⁷ Олар тийқарында Қудайдың адамы хәр бир жақсы иске таяр болыұ ушын жетилисип барады.

Төртінші бап

¹ Қудайдың алдында хәм тирилер менен өлилерди хәким ететуғын Масих Ийсаның алдында Оның қайта келиуі хәм Патшалығы хақы қатаң буйыраман: ² Қудайдың сөзин жәрияла. Заманның қолайлы ямаса қолайсыз болыуына қарамай, бул хызметти дауам ет. Адамларға толық сабырлылық пенен тәлим берип, әшқарала, жолға сал хәм ақыл-нәсият ет. ³ Себеби адамлар дурьс тәлийматты тыңламайтуғын уақытлар келеди. Олар жаман қәлеулерине берилип, кулақларына жағатуғын сөзлерди сөйлейтуғын көп муғаллимлерди әтирапларына жыйнайды. ⁴ Олар хақыйқатлықты еситпеу ушын кулақларын жауып, аңызларға кулақ асатуғын болады. ⁵ Бирақ сен хәр қандай жағдайда сергек бол. Қыйыншылықларға шыдам бер, Хош Хабар ушын мийнет етип, өз хызметинди орынла.

⁶ Өйткени мениң қаным төгилип, қурбан болмақтаман хәм дүньядан өлетуғын уақтым да жақынласты. ⁷ Мен уллы сауашта гүрестим, жарысты жуумақладым хәм исенимимди сақлап қалдым. ⁸ Енди болса, мен ушын хақыйқатлық тажы тайын тур. Әдил хәким етиуіши болған Ийемиз сол күни усы тажды маған, тек ғана маған емес, ал Оның қайта келиуін интизарлық пенен күткенлердин хәммесине де береді.

Жеке тилеклер хәм сәлемнама

⁹ Жаныма тезирек келиуге бар күшин менен тырыс. ¹⁰ Себеби Димас бул дүньяны сүйгенликтен мени таслап, Салоникаға кетти. Ал Криский Галатияға, Титус Далматияға кетти. ¹¹ Жанымда тек Лука ғана бар. Сен Маркты тауып, өзиң менен бирге алып кел. Ол мениң хызметиме жәрдем береді. ¹² Мен Тихикти Ефеске жибердим. ¹³ Келеринде, мениң Троаста, Карптың қасында қалдырып кеткен шапанымды алып кел. Және де китапларымды, әсиресе оралған тери китаптарды алып кел. ¹⁴ Темир устасы Искендер маған көп жаманлық иследи. Ийемиз оған ислегенлерине қарай қайтарсын. ¹⁵ Сен де оннан абайлы бол. Өйткени ол бизлердин сөзлеримизге қатты қарсы болды.

¹⁶ Биринши мәрте өзимди ақламақшы болып жууап бергенімде, мени хеш ким жақламады. Керисинше, хәмме мени таслап кетти. Буның ушын Қудай оларды кеширсин. ¹⁷ Бирақ, Қудайдың Хош Хабары мен арқалы толық жәрияланыуы ушын хәм пүткіл миллетлер буны еситуі ушын, Ийемиз маған жәрдемге келип, күш-қуат берди. Ол мени сол тәризде өлимнен* қутқарып қалды. ¹⁸ Ийемиз мени

* 4:17 Сөзбе-сөз: арысланның аузынан.

хәр қандай жаманлықтан қутқарады хәм Өзиниң Аспан Патшалығына аман-есен апарады. Оған мәңгиге алғыс-мақтаўлар болсын! Аўмийин.

¹⁹Прискила менен Акилаға хәм Онисифордың үй-ишине сәлем айт. ²⁰Ерастус Коринфте қалды. Трофимди аўырыў халында Милитте қалдырдым. ²¹Қыстан бурын келиўге бар күшиң менен тырыс. Ебул, Пуд, Лин, Клавдия хәм барлық исениўши туўысқанлар саған сәлем айтып атыр. ²²Ийемиз сениң руўхың менен бирге болсын! Қудайдың мийрими сизлерге яр болғай!